

33. DRŽAVNO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2026.

Razred ili kategorija natjecanja: 5. razred

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova ____ / 50

Potpis članova povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

Zadatke je potrebno rješavati prema uputi ispred svake skupine zadataka.

Za rješavanje zadataka predviđeno je 75 minuta.

Odgovori se upisuju kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Ako se upotrebljava obična olovka ili kemijska crvene ili koje druge boje tinte (osim plave), učenik će se diskvalificirati. Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu hrvatskoga standardnog jezika, posebice treba poštovati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena.

Odgovori učenika trebaju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino je u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo ili pokrata dopuštena upotreba čitljivo napisanoga velikog tiskanog slova.

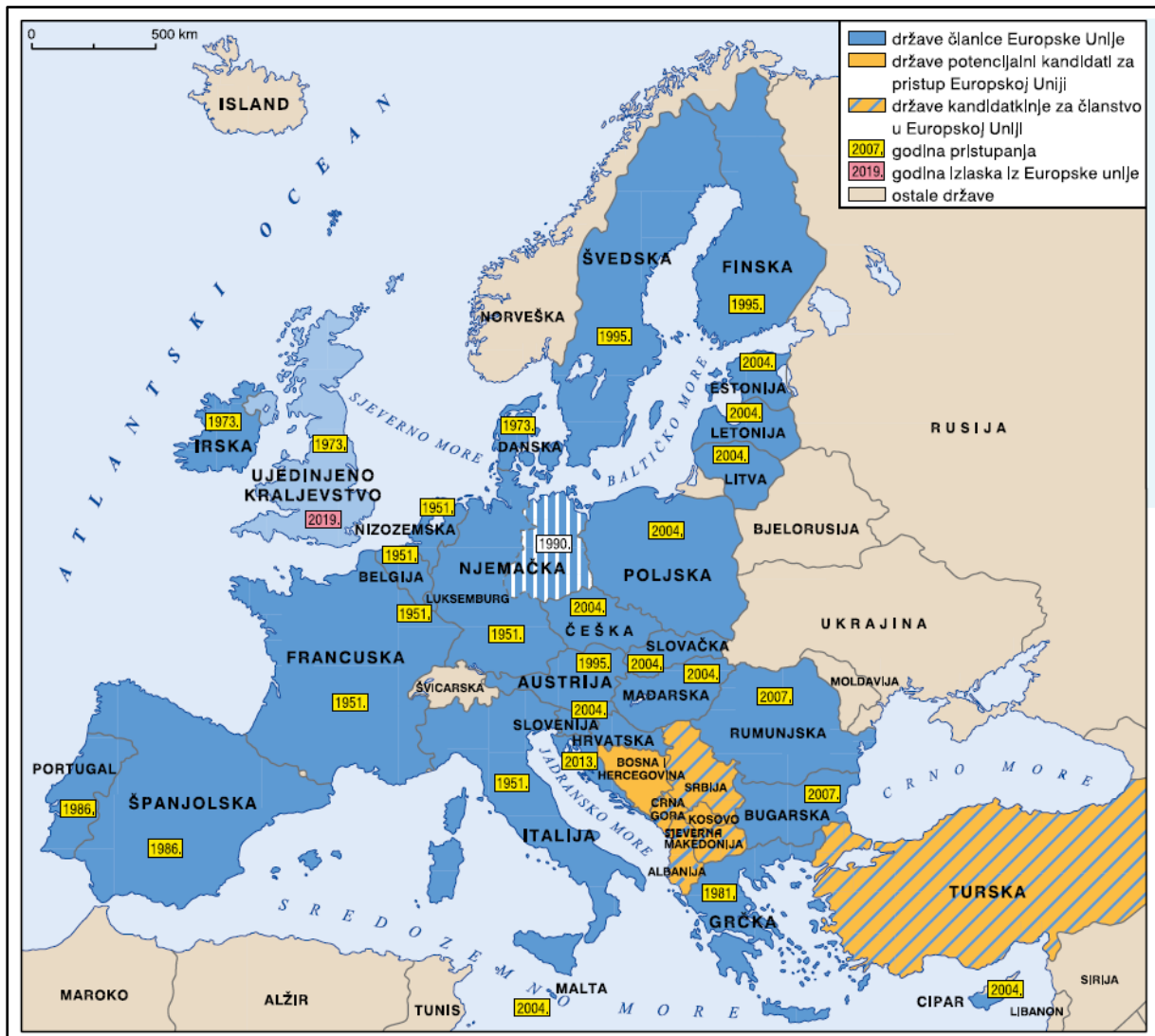
Tijekom pisanja ispita ne smije se koristiti ničim osim navedenim priborom za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod sebe, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilnu provedbu natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom, kalkulatorom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita. Učenicima se dopušta pisanje po marginama i po praznim stranicama ispitnoga materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

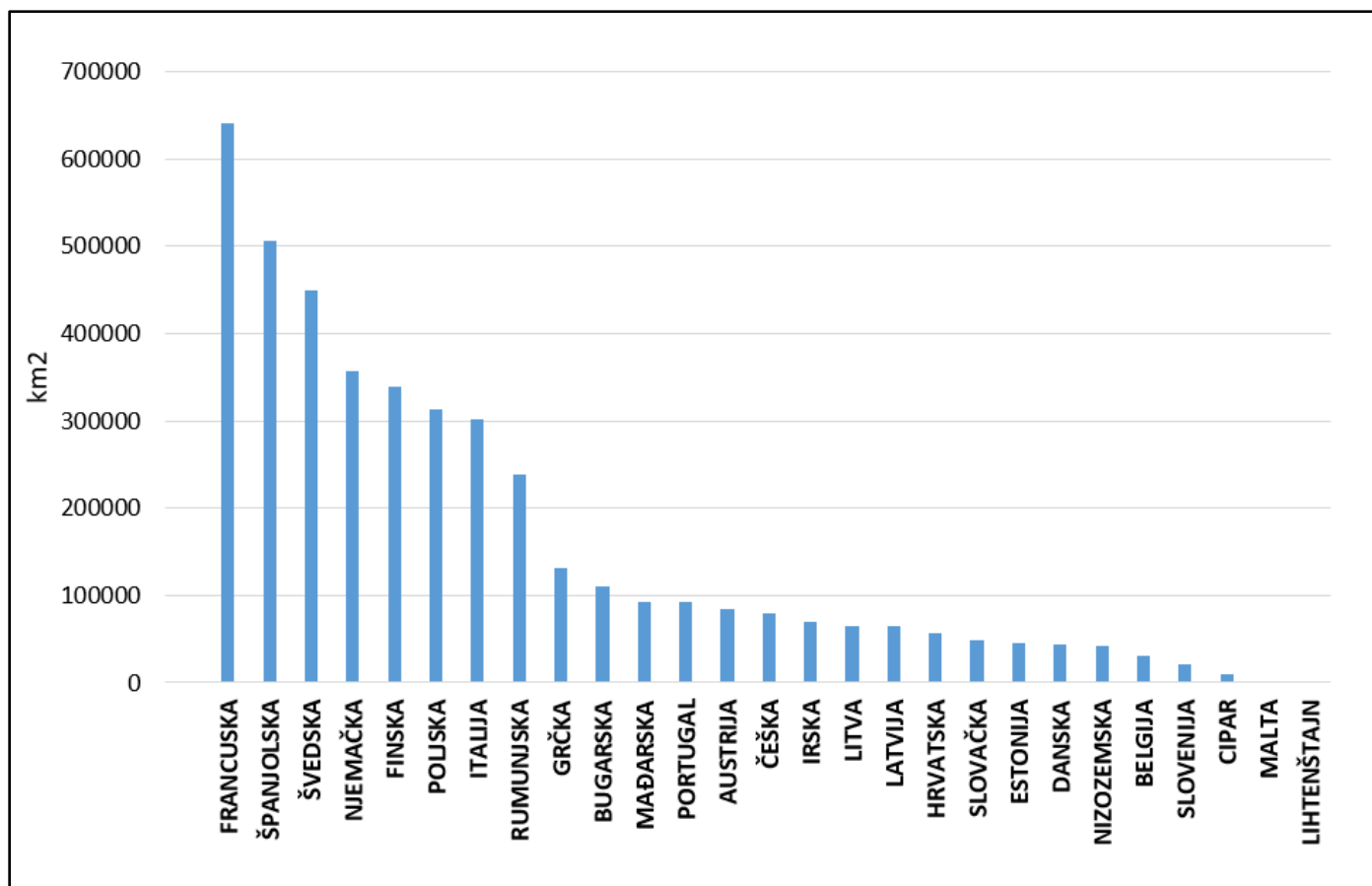
Tijekom pisanja ispita natjecatelj se može koristiti papirom formata A4 koji mu dodjeljuje Državno povjerenstvo i ovjerenim pečatom škole. Nakon završetka pisanja taj se papir predaje Državnomu povjerenstvu i čuva s drugom dokumentacijom natjecatelja.

Potpuno pravilno riješeni zadatci prema uputi za rješavanje vrednuju se jednim, dvama ili trima bodovima. U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravno riješene čestice. Dopušteno je jedno ispravljanje svakoga odgovora tako da se pogrešan odgovor stavi u zagradu i precrtati jednom crtom, a iznad, ispod ili desno od precrtanoga odgovora upiše točan odgovor i uz točan odgovor skraćeni potpis (paraf) ili inicijali imena i prezimena. Netočno se riješeni zadatci, odgovori napisani u zagradama, odgovori koji nisu ispravljeni prema uputi za rješavanje te bilo koje kombinacije točnoga i netočnoga odgovora ne vrednuju.

Nakon isteka vremena za rješavanje zadataka ispit preuzima Državno povjerenstvo.

SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE I DIJAGRAMA.

1

1. Među državama koje su postale članice Europske unije u vrijeme najvećega proširenja, površinom je najveća država čije je ime _____. Ta država pripada europskoj regiji čije je ime _____ Europa.

1

2. Ime je države članice Europske unije koja je površinom najveća Hrvatskoj susjedna država _____. Ime je europske regije kojoj pripada ta država _____ Europa.

1

3. Kakav status ima država koja graniči s Hrvatskom na njezinim najistočnijim granicama?

2

4. U podjeli karata prema sadržaju priložena geografska karta pripada skupini koju nazivamo _____ karte, a prema mjerilu skupini koju nazivamo _____ karte.

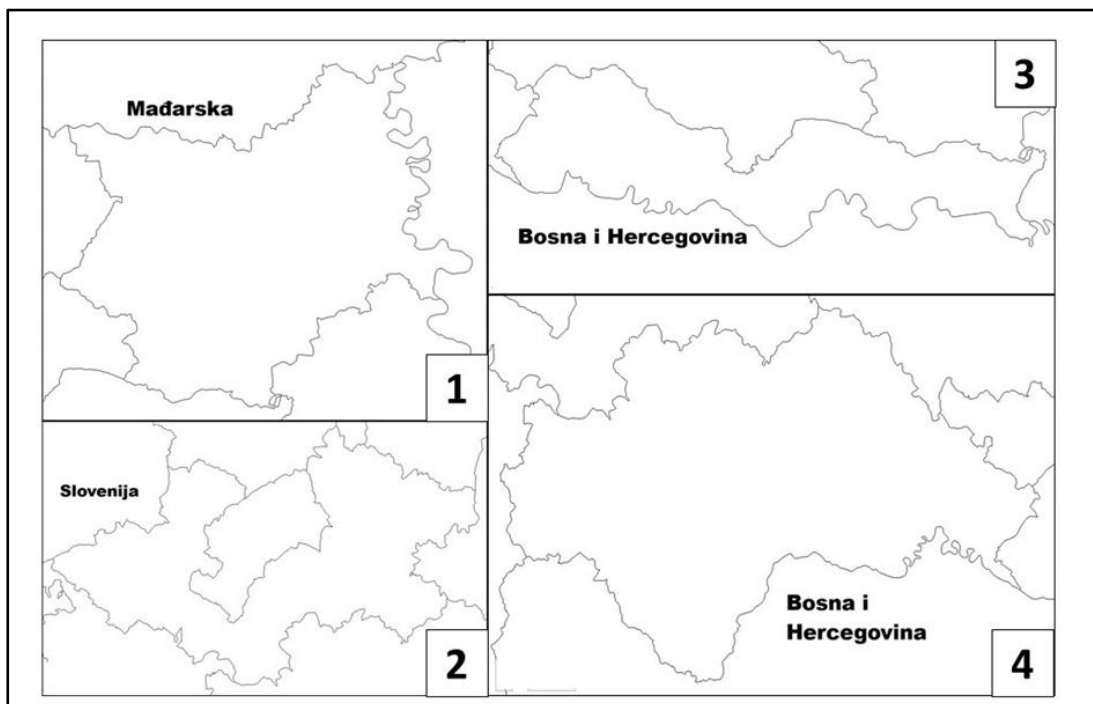
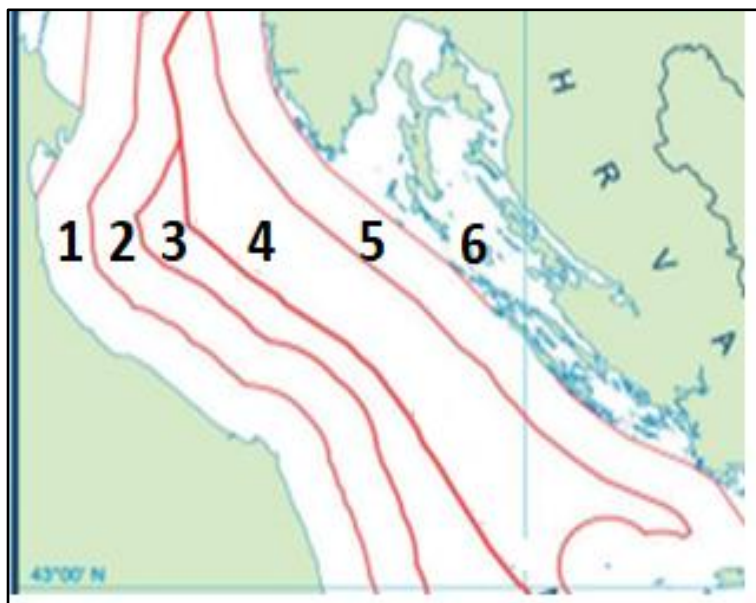
SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENIH ISJEČAKA GEOGRAFSKIH KARATA.

2

5. Hrvatski državni prostor obuhvaća kopneni dio i obalno more. Isječak geografske karte prikazuje podjelu Jadranskoga mora.

Kako nazivamo i kojim su brojevima označeni dijelovi hrvatskoga obalnog mora?

Broj na karti	Naziv dijela obalnog mora

3

6. Povežite ime dijela poljnog područja s pripadajućim brojem i imenom županije prikazane na priloženim geografskim kartama označenima brojevima 1, 2, 3 i 4. **Jedan broj i jedna županija ne mogu se povezati.**

Ime dijela poljnog područja	Broj	Ime županije
Crna mlaka		
Jelas-polje		
Kopački rit		

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENOGA ISJEČKA TOPOGRAFSKE KARTE.

2

7. Koje su dvije tvrdnje o sadržaju priloženoga isječka karte točne?

- a) Giznik je veće naselje od M. Rakovice.
- b) Potok Rakovica teče jugozapadnim dijelom Samobora.
- c) Sjeverozapadno od igrališta nalaze se crkva i samostan.
- d) Stražnik je na manjoj nadmorskoj visini od Samobora.
- e) Zapadni dio samoborskog područja reljefno je viši od istočnoga dijela.

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE SATELITSKE SNIMKE.

3

8. Kako nazivamo oblik ušća uokviren crvenom bojom na priloženoj snimci?

Koje je ime kontinenta na kojemu se nalazi najveće na svijetu prikazano ušće ovoga tipa?

Kojemu slijevu pripadaju rijeke čiji tok završava prikazanim ušćem?

U SVAKOME OD SLJEDEĆIH TRIJU ZADATAKA JEDAN JE ODGOVOR TOČAN. ZAOKRUŽITE SLOVA ISPRED TOČNIH ODGOVORA.

1

9. Koje su rijeke prirodna granica između Hrvatske i Bosne i Hercegovine?

a) Čabranka i Kupa

b) Glina i Bosut

c) Sava i Čazma

d) Sutla i Lonja

e) Una i Korana

1

10. Koji je grad hrvatska najveća riječno-morska luka?

a) Metković

b) Omiš

c) Ploče

d) Rijeka

e) Split

1

11. Koja je od navedenih reljefnih uzvisina proglašena geoparkom zbog iznimne geološke, biološke i kulturne raznolikosti?

a) Ivanščica

b) Medvednica

c) Papuk

d) Psunj

e) Zrinska gora

U SLJEDEĆA TRI ZADATKA POVEŽITE PAROVE UPISIVANJEM SAMO JEDNOGA SLOVA NA CRTU ISPRED PONUĐENIH ODGOVORA. TRI CRTE MORAJU OSTATI PRAZNE.

2	
---	--

12. Navedene opise povežite s imenima kontinenata na kojima se nalaze.

A – ime kontinenta na kojemu se nalazi najniža kopnena točka na Zemlji

B – ime reljefno najvišega kontinenta Novoga svijeta

_____ Afrika _____ Azija _____ Antarktika

_____ Europa _____ Južna Amerika

2	
---	--

13. Navedene opise povežite s pripadajućim jezerima.

A – površinom najveće prirodno jezero u Hrvatskoj

B – površinom najveće umjetno jezero u Hrvatskoj

_____ Dubravsko jezero _____ Kopačevsko jezero _____ Perućko jezero

_____ Vransko jezero (Cres) _____ Vransko jezero (Biograd na Moru)

2	
---	--

14. Navedene litosferne ploče povežite s imenima oceana pod kojima se nalaze.

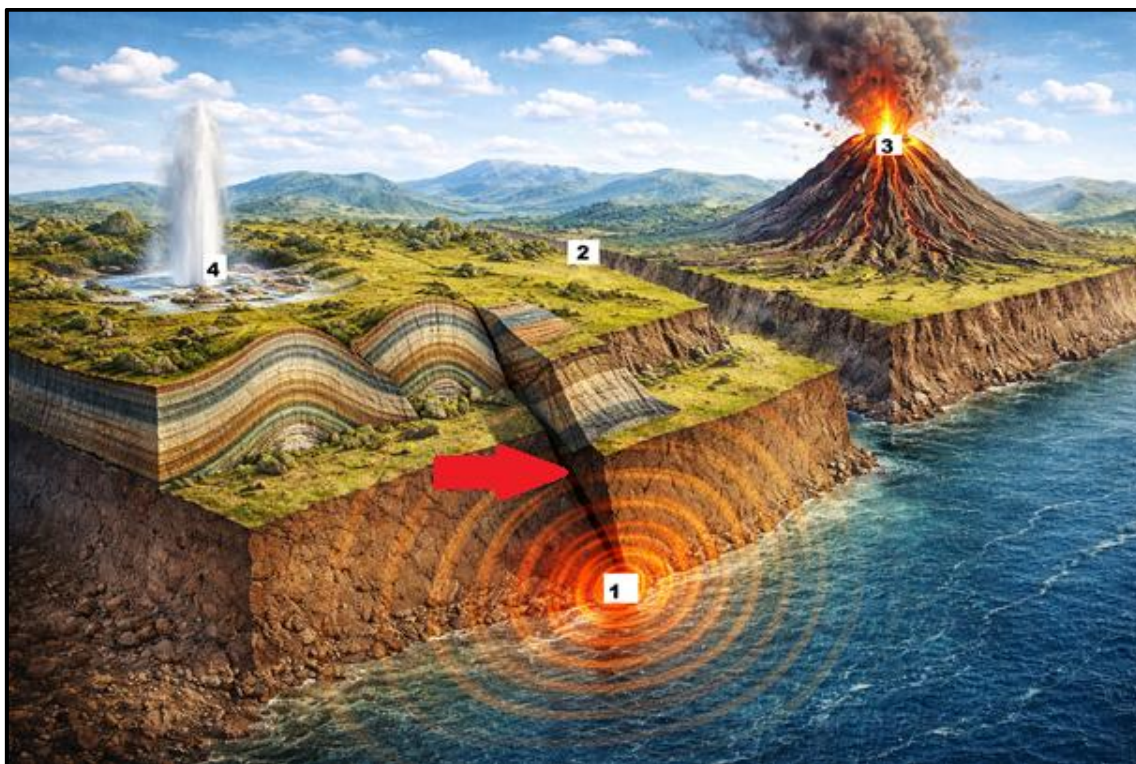
A – Filipinska ploča

B – Karipska ploča

_____ Atlantski ocean _____ Arktički ocean _____ Indijski ocean

_____ Južni ocean _____ Tihi ocean

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENOGA CRTEŽA.

1 15. Strukturnu jedinicu litosfere koja je nastala izdizanjem, spuštanjem ili uzdužnim pomicanjem njezinih susjednih dijelova, a na priloženome je crtežu prikazana crvenom strelicom, nazivamo _____.

1 16. Naziv je izvora vruće vode _____ i na grafičkome prilogu označen je brojem _____.

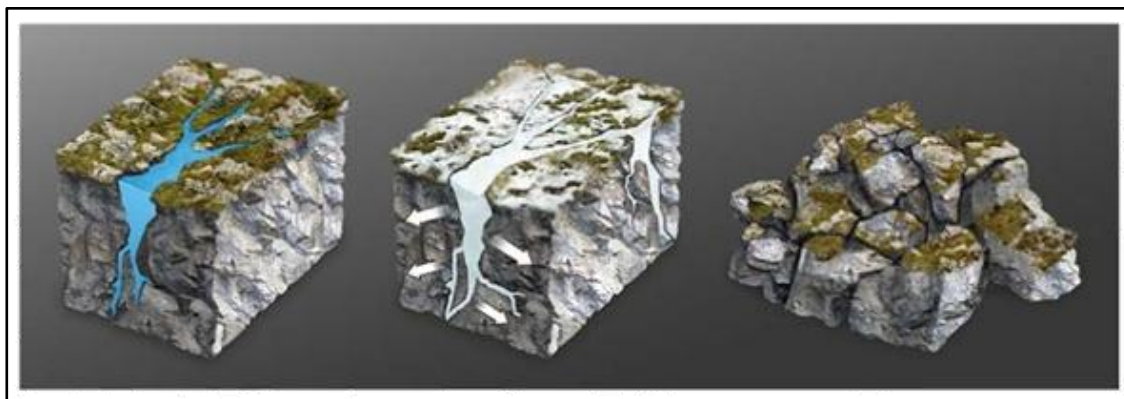
2 17. Naziv je točke označene brojem jedan _____, a graničnu plohu između Zemljine kore i plašta na kojoj dolazi do porasta brzine potresnih valova nazivamo _____ sloj.

U SLJEDEĆEMU ZADATKU U PAROVIMA POJMOVA KOJI SU PODEBLJANI I ODVOJENI KOSIM CRTAMA U CIJELOSTI ZAOKRUŽITE POJMOVE KOJI SU TOČNI.

2 18. Udubljenje na vrhu vulkana nazivamo **krater/grotlo**. Jedna od najpoznatijih vulkanskih erupcija dogodila se 79. godine naše ere erupcijom vulkana **Stromboli/Vezuv** prilikom koje je zatrpano naselje Pompeji. U kolovozu 1883. dogodila se najveća erupcija i eksplozija vulkana **Fuji/Krakatau**.

Ostatci ovog vulkanskog otoka nalaze se u **japanskome / indonezijskome** otočju.

SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU GRAFIČKIH PRILOGA.

2

19. Opišite vanjski proces preoblikovanja reljefa koji je prikazan grafičkim prilogom. U odgovoru je potrebno navesti naziv vanjskoga procesa i opis procesa.

1

20. Koji je naziv morskoga zaljeva prikazanoga na fotografiji 1?

_____.

3

21. Naziv reljefnoga oblika prikazanoga na fotografiji 2 je _____ i

karakterističan je za vrstu reljefa čiji je naziv _____ reljef.

Naziv je stijene čijim otapanjem nastaje ova vrsta reljefa _____.

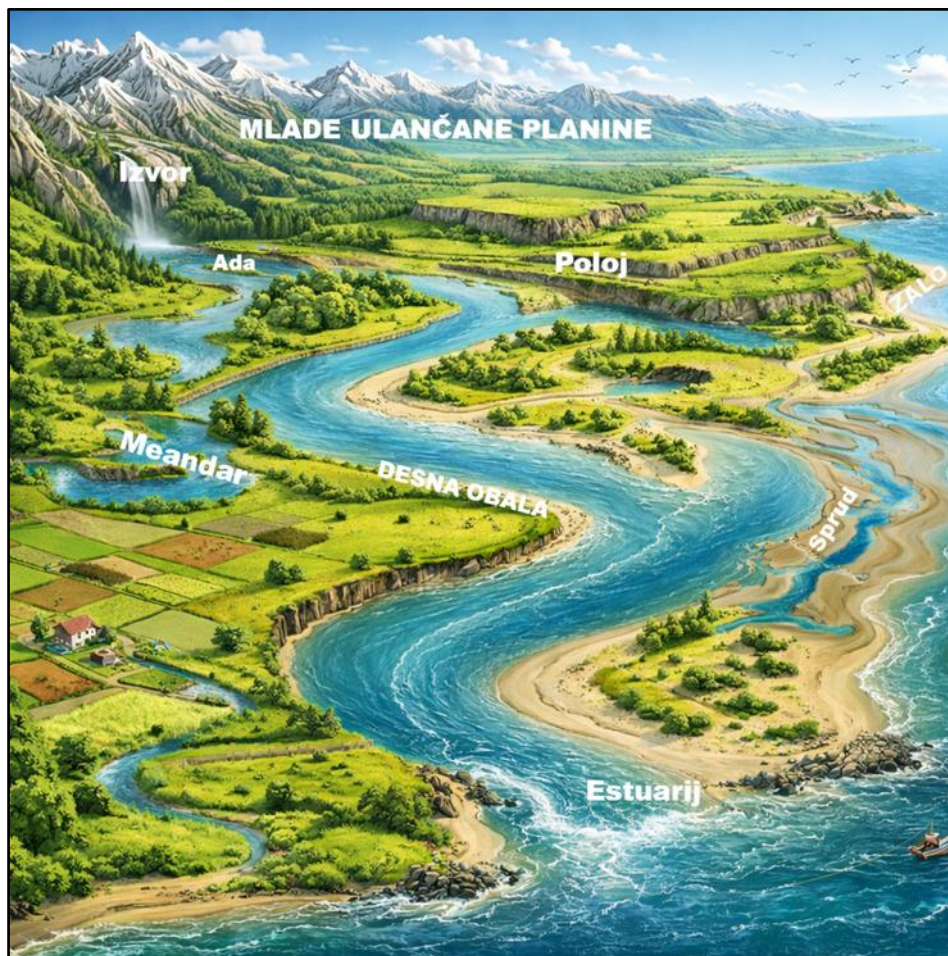

1

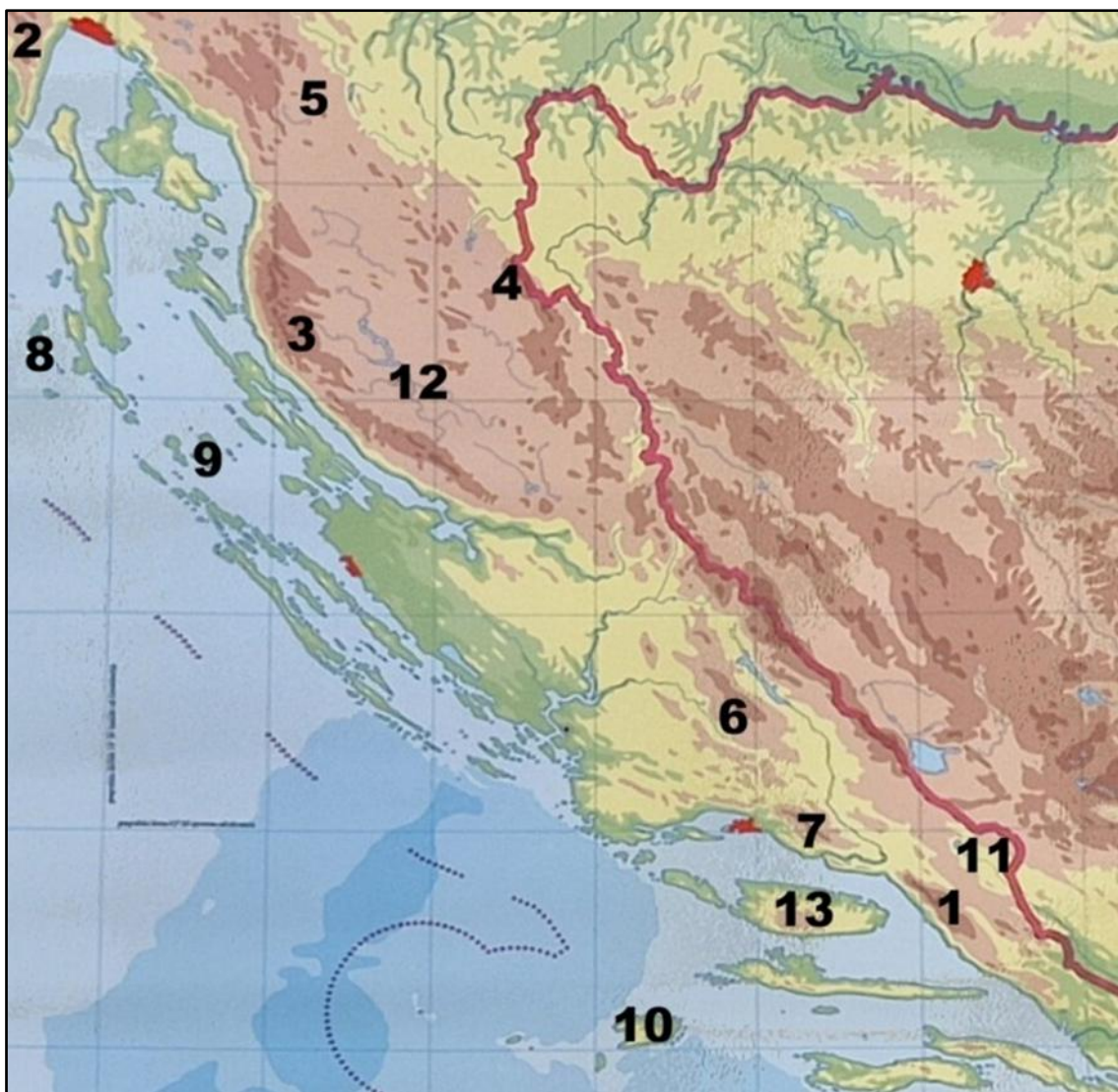
2

22. Na priloženoj skici nalaze se dva pogrešno upisana reljefna oblika nastala djelovanjem rijeka. Pronađite ih na skici, upišite u lijevi stupac tablice, a u isti red u desni stupac upišite točne pojmove.

NETOČAN POJAM	TOČAN POJAM

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENOGA ISJEČKA GEOGRAFSKE KARTE HRVATSKE I FOTOGRAFIJA.

2

23. Povežite ime uzvisine sa slovom koje označuje najviši vrh te uzvisine i brojem kojim je uzvisina označena na priloženoj geografskoj karti. **Dva se vrha ne mogu povezati.**

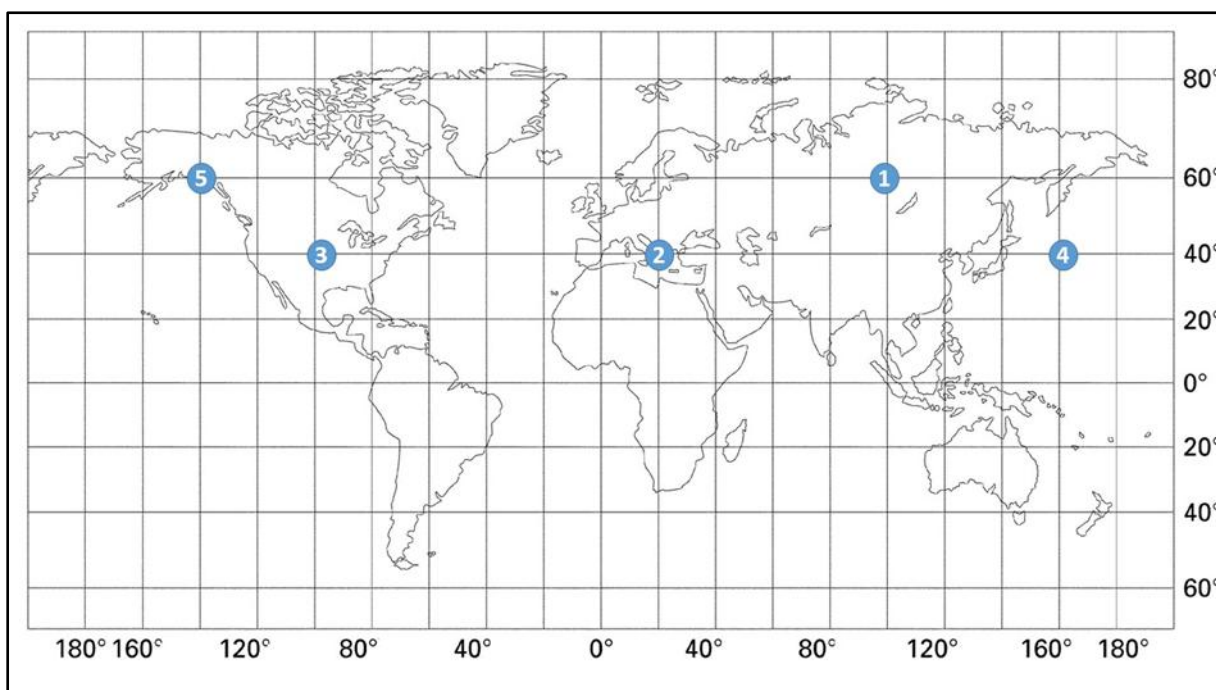
_____ Biokovo	A) Bjelolasica-kula
_____ Plješivica	B) Ozeblin
_____ Učka	C) Sinjal
_____ Velika Kapela	D) Sveta Gera
	E) Sveti Jure
	F) Vojak

2

24. Ime je najvećega krškog polja u tradicijskoj regiji koju prikazuju fotografije _____ polje i na priloženoj geografskoj karti označeno je brojem _____. Ime je otoka poznatoga po prapornim naslagama _____ i na priloženoj geografskoj karti taj je otok označen brojem _____.

SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENIH GEOGRAFSKIH KARATA.

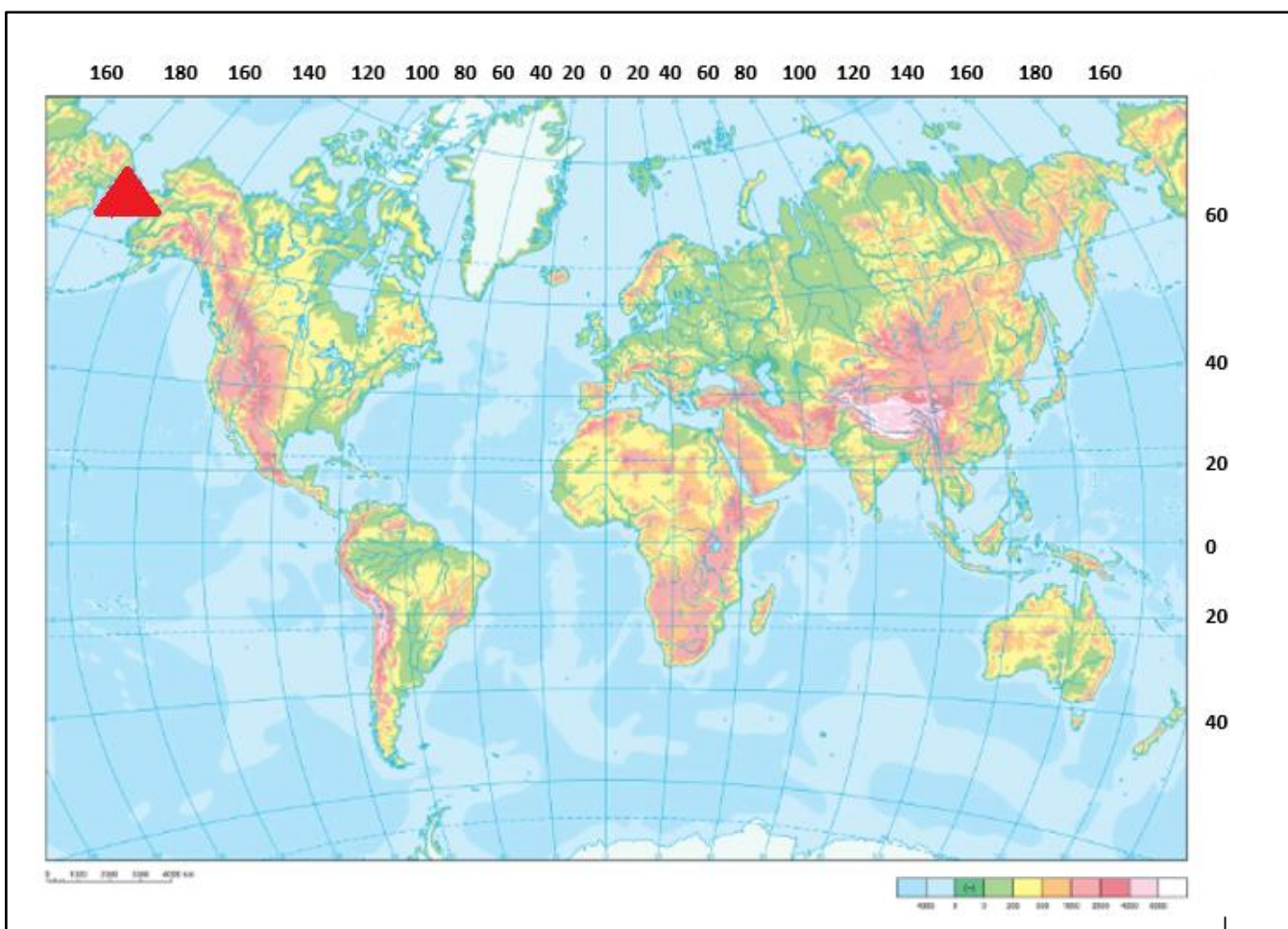

1

25. Kolika je stupanjska razlika smjerom istok-zapad između točke na kojoj je izlaz Sunca najraniji i točke na kojoj je zalaz Sunca najkasniji?

Prostor za računanje i odgovor.

Razlika je _____.

3

26. Koje je ime mora smještenoga između površinom najmanjega kontinenta Staroga svijeta i površinom najvećega kontinenta Staroga svijeta? _____

Upišite slovo **D** na područje toga mora.

Brod koji je isplovio iz Splita najkraćim putom plovi prema luci Perth na jugozapadu Australije. Za najkraći put plovit će kroz kanal čije je ime _____ . Označite na priloženoj karti taj kanal znakom **X**.

Brod je zahvatilo nevrijeme na mjestu čije su koordinate 20° južno od ekvatora i 80° istočno od početnog meridijana. Označite na priloženoj geografskoj karti mjesto nevremena točkom i brojem **1**. Mjesto nesreće nalazi se u oceanu čije je ime _____ .

3

27. Ime je morskoga prolaza na priloženoj geografskoj karti označenoga crvenim trokutom _____ prolaz.

Navedeni prolaz povezuje _____ i _____ ocean.

1

28. Na priloženoj geografskoj karti ispunite vodoravnim crtama dio Afrike koji se nalazi južno od najdulje paralele.